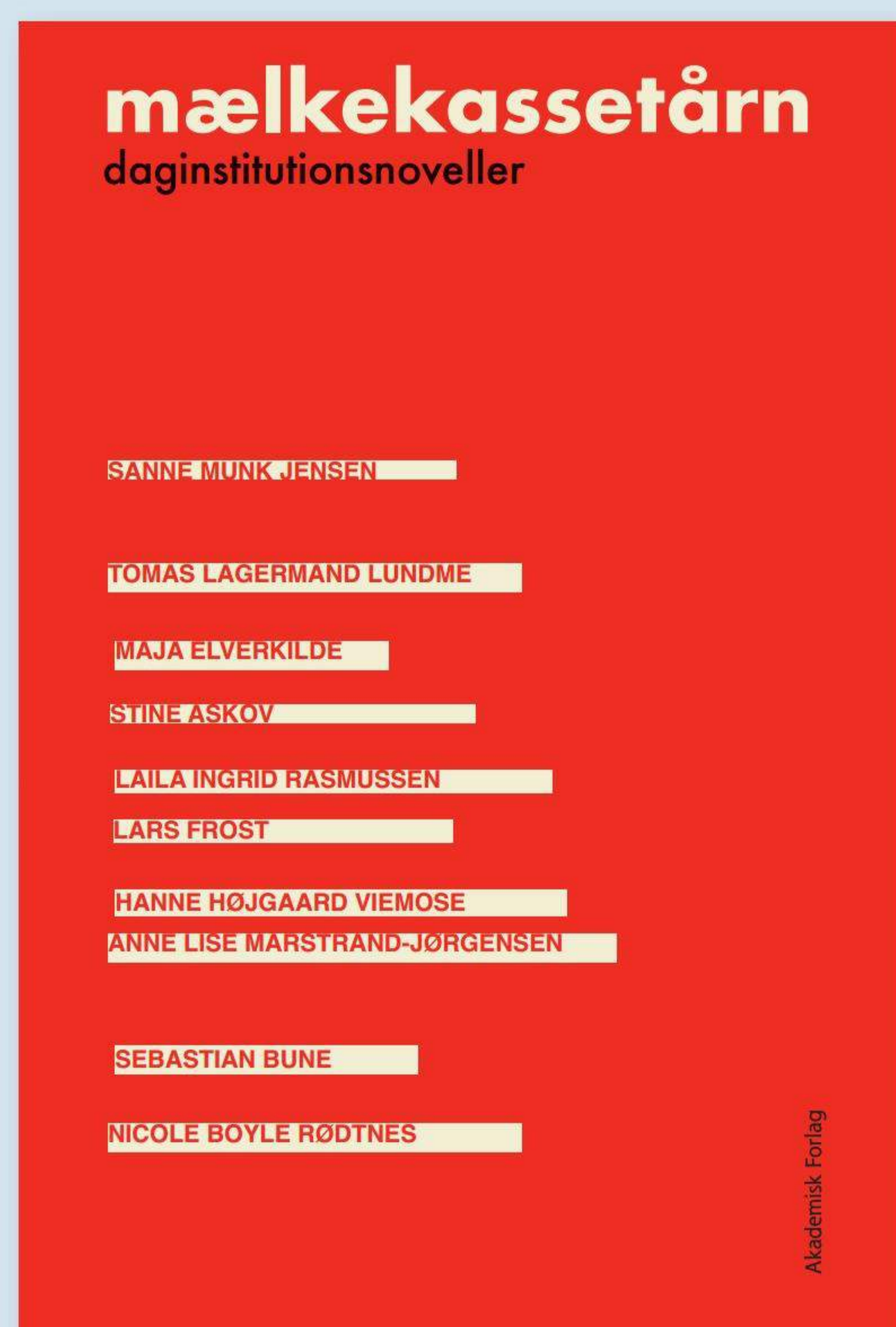

Af Bjarne W. Andresen

Mælkekassetårn

- daginstitutionsnoveller

Ti forfattere
 Redigeret af Christian Aabro og
 Julie Top-Nørgaard
 Akademisk Forlag, 2020 - 171 sider

FAKTA:

Bjarne W. Andresen er pædagog, master i børnelitteratur og litteraturredaktør på www.paedagogen.dk, hvorfra anmeldelsen er gengivet med enkelte redigeringer.

Det er årets gave til pædagogen. Og det er årets gave fra pædagogen til de venner, som ikke kan forestille sig, hvad en pædagog laver. Gennem ti noveller får læseren et indblik i livet for pædagoger, børn og forældre i dagtilbud.

Stefan Hermann, rektor ved Københavns Professionshøjskole, har skrevet forordet. Han skriver bl.a.:

“Det er en betydningsfuld begivenhed, at der med denne novellesamling åbnes en anden indgang til dette univers, nemlig kunstens. Livet som barn i familie og daginstitution sanses og beskrives her i litteraturens sprog, folder sig ud i dens historier, billeder og stemninger.”

Det særlige er, at *Mælkekassetårn* ikke er en fagbog. Det er fiktion, men fiktion så tæt op ad virkeligheden, at det lige så godt kunne være observationer gjort i praksis. Læseren møder mange realistiske karakterer i bogen.

Undervejs kommer der flere tankevækkende sætninger om livet i dagtilbud. “Det er vigtigt for ungerne, at der er en repræsentation af alle [blandt personalet]. Det er ikke så vigtigt for forældrene. De vil helst have Birthe-typer alle sammen,” resonerer en af pædagogerne. Det handler vist ikke så meget om, hvilken pædagogik der tjener børnene bedst på den lange bane.

Det, der slår mig mest ved læsning af de ti noveller i sammenhæng, er den store mangfoldighed blandt familierne. Pædagogerne forsøger efter bedste evne at rumme alle familier, og *Mælkekassetårn* viser tydeligt, hvor stor den opgave er:

Der er alene-faren, som mødes med mistænksomhed og mistro af sine omgivelser. Kan han nu klare opgaven? En mistro, som også overtager hans selvopfattelse af forælder-rolle.

En anden far har den holdning, at “hvis Albert har slået en anden dreng, så har han sgu nok fortjent det”. Og Albert ser også sin far slås på den bar, de tager hen til på vej hjem fra børnehaven. Hvad stiller vi lige op med det?

Der er speltforældrene, som har skarpe holdninger til ikke bare deres eget barn, men til alle børn og især til, hvordan dagtilbuddet bør tilrettelægges sin praksis.

Novellerne i *Mælkekassetårn* er skrevet af ti personer, som allerede har etableret sig som forfattere. To af dem har oven i det en fortid som pædagoger (Stine Askov og Laila Ingrid Rasmussen).

Det er vanskeligt at fremhæve enkelte af novellerne frem for andre. De er forskellige og har hver deres styrker. Det stærkeste indtryk gjorde dog den eneste af novellerne, som ikke foregiver at foregå i en kendt hverdag. I novellen Basis-abonnement beskriver Nicole Boyle Rødtne en daginstitution med et betalingsystem, hvor man kan tilkøbe adgang til legepladsen, aktiviteter og mad. Det hele styres ved hjælp af chip-armbånd, og det stiller pædagogen i nogle store etiske dilemmaer. Det scenarie slipper man ikke lige med det samme.

Resten af novellerne formidler på enestående måde hverdagen i daginstitutioner, set gennem pædagogers, børns og forældres øjne. Det sker på en måde, som et helt tårn af fagbøger ikke vil kunne. ■

Læs mere på de næste sider, hvor vi bringer et uddrag af Sanne Munk Jensens novelle “Sidste dag” fra novellesamlingen *Mælkekassetårn*.

Uddrag af Sanne Munk Jensens novelle "Sidste dag" fra novellesamlingen Mælkekassetårn

Sidste dag

Du vil have edderkoppeskoene på, siger du, du skri-
ger det nærmest, og du kaster med skindsandalerne,
da jeg siger nej. Den ene ryger om bag vaskemaski-
nen. Jeg tager paraplyen og skræver over dig, du har
krøllet dig sammen midt i entréen. Jeg siger, at sådan
er det bare, man må ikke have edderkoppesko på
oppe i Satellitten, det har børnehaven selv sagt.

"Det passer ikke," græder du, og nej, selvfølgelig
gør det ikke det, men jeg kan jo ikke sige til dig, at
der stod *fornuftigt fodtøj* på listen, og at det tror jeg
bare ikke, at Spiderman-crocs er, det er du alt for lille
til at forstå.

"Jeg *vil* have dem på!"

Du sparker med fodsålen mod vaskemaskinen,
jeg siger, du skal stoppe, jeg siger det bestemt, min
stemme lyder fremmed, og jeg prøver at få paraplyen
ned mellem væg og vaskemaskine for at skubbe san-
dalen ud, men den fylder for meget, paraplyen, jeg
ser mig om efter noget andet, men vi har ikke rigtig
noget, der er langt og tyndt nok.

"Så må du have de hvide på," siger jeg. "Kondi-
skoene."

Jeg henter et par strømper, smider dem foran dig.
Siger, at vi har travlt, cyklen er flad, vi skal gå, og at
udflytterbussen kører klokken ni, uanset om vi er der
eller ej.

Du græder næsten hele vejen. Siger, at skoene klem-
mer, og at de er for små. Jeg siger, at så kunne du bare
lade være med at kyle med sandalerne, min stemme
dirrer. Jeg sveder, det er nærmest, som om jeg sveder
indvendigt, og da du siger *edderkoppesko* en gang til,
vender det sig i min mave, og jeg klemmer et kort
sekund din hånd alt, hvad jeg kan.

Du skriger.

Ovre fra den modsatte side kigger en hvidhåret
dame med strikvest og rollator på os, hendes under-
mund hænger og gynger under hendes ansigt. Jeg
sætter mig ned på knæene foran dig, tysser på dig.
Stryger hænderne over dit hår.

"Så," hvisker jeg. "Så, så så ..."

Så løfter jeg dig op og bærer dig det sidste stykke.

Vi har glemt din rygsæk. Det er hende den gamle
med det korte, sorte hår, der opdager det, da jeg sæt-
ter dig ned, hun hedder sådan et eller andet Anne
eller Ane-agtigt.

"Hvor er din taske?" spørger hun dig, hun har hænderne i siden, og hendes blik vandrer op og ned ad dig. "Hva'?"

"Fuck," siger jeg, og hun sukker og siger *nå* på en tung måde, som om hun godt ved, hvad det betyder.

"Så hvad med skiftetøj og madpakke, det har han heller ikke med?"

Jeg ryster på hovedet. Siger, at vi havde en lidt hektisk morgen, og jeg begynder at fortælle om dét med sandalerne, men jeg tror ikke, hun hører ordentligt efter, hun nikker bare med store øjne, der ikke ser på mig, og med luft skudt op i overlæben, hun ligner lidt Mickey Mouse, synes jeg, som hun står der, stadig med hænderne i siden.

"Det ved jeg simpelthen ikke lige, hvad vi stiller op med," siger hun. "Det er første gang, han skal med i udflytteren jo, så han har jo heller ikke noget liggende, vi kan give ham på, hvis det bliver nødvendigt. Hvis han nu har et uheld eller noget."

"Nej, det er klart."

"Og du har ikke mulighed for at komme op med det? Oppe i Satellitten?"

"Jeg har ikke kørekort."

"Nå. Og du kender heller ikke nogen, der ...?"

"Nej."

Hun sukker igen. Siger, at han jo må låne af de andre så, hvis det er. Og få lidt af deres madpakker. Det går nok. Bare han har den med på mandag, tasken, når han starter rigtigt.

Det lover jeg.

"Og så vil jeg anbefale dig lige at gå listen igennem igen," siger hun. "Den har du fået, ikke?"

"Jo, listen? Jo."

"De skal også helst have tøj på, de selv kan finde ud af at tage af og på." Hun nikker til dig. "Og der kan sådan nogle hårde cowboybukser dér godt drille lidt, og *vi* har ikke tid til at rende og knappe bukser op, hver gang de lige skal slå en streg. Det står alt sammen på listen." Hun ser på mig, trækker ud i bukse-linningen på sine egne shorts et par gange. "Sådan nogle med elastik i. De er gode. Har han ikke sådan nogle?"

"Jo."

Hun smiler.

"Det er godt."

H&M har tre for to på alt deres ensfarvede jogging-tøj, så jeg køber tre par bukser i str. 98-104, de virker store, men måske krymper de i tørretumbleren, og de kan snøres ind. Hvis du havde været med, ville du helt sikkert have plaget om at få dem i blå, blå er din yndlingsfarve, men jeg tager to sorte og et par i mørkegrøn. Det er mormor, der siger, at jeg skal det, hun ringer, imens jeg står og bladrer bukserne igennem på det runde stativ.

"Så kan man ikke se græspletter og snavs så tydeligt."